

น้ำเกลี้ยง

Gluta laccifera (Pierre) Ding Hou

ANACARDIACEAE

ไม้ต้น สูง 5-25 เมตร มีขันสันหนานนุ่มตามกิ่งอ่อน ช่อดอก กลีบเลี้ยงด้านใน และกลีบดอกทั้งสองด้าน ใบเรียงเวียน รูปปีก รูปขอบขนาน หรือแแกมรูปปีกกลับ ยาว 12-36 เซนติเมตร ปลายมน กลม หรือแหลม แผ่นใบ หนา มีขันประปราย เส้นแขนงใบข้างละ 15-28 เส้น เส้นแขนงใบย่อยแบบขั้นบันได ก้านใบยาว 1.5-3 เซนติเมตร ช่อดอก แบบช่อแยกแขนง ยาวได้ถึง 35 เซนติเมตร ดอกจำนวนมาก ก้านดอกยาวได้ถึง 1 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงคล้ายหมวกแซกเล็ก ด้านเดียว ยาวได้ถึง 7 มิลลิเมตร ร่วงเร็ว ดอกสีขาวอมชมพู มี 5-7 กลีบ รูปขอบขนาน ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ขยายในผล ปลายแหลมหรือมน เกสรเพศผู้จำนวนมาก ติดบนฐานดอก (torus) ยาวเท่า ๆ กลีบดอก รังไข่มีช่องเดียว มีก้านสั้น ๆ ก้านเกสรเพศเมียสั้น ยอดเกสรมีขันยาว ผลผังขั้น ในแข็ง เส้นผ่านศูนย์กลาง 1-3 เซนติเมตร ปีกที่ขยายมาจากการลีบดอกรูปขอบขนาน ยาว 5-10 เซนติเมตร ปลายปีกมน มีเส้นกลีบ ก้านผลยาว 1.5-2 เซนติเมตร มีเมล็ดเดียว

พบที่อินเดีย พม่า และลาว ในไทยพบทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ ขึ้นตามป่าเต็งรัง ป่าสน หรือป่าดิบแล้ง ความสูงถึงประมาณ 1,300 เมตร น้ำเงา เรียกว่าน้ำรักหรือยางรัก ใช้ลังพื้นหรือภาชนะรีดยางเรือน แต่รากเคืองต่อมีวันหนัง ทำให้หัวของเป็นตุ่มน้ำใส เผ่นเดียวกับน้ำเกลี้ยง *G. laccifera* (Pierre) Ding Hou ช่อดอกลั่น ผลขนาดใหญ่กว่าแต่ปีกสั้นกว่า พับในภูมิภาคอินโดจีน ในไทยพบทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก ยางรักผสมน้ำผึ้งมีสรรพคุณแก้โรคผิวหนังที่เกิดจากพยาธิ

สกุล *Gluta* L. อยู่ภายใต้วงศ์ย่อย Anacardioideae 属于 Anacardieae มีประมาณ 22 ชนิด ส่วนมาก พบในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในไทยมี 11 ชนิด ชื่อสกุลมาจากภาษาละติน “gluten” หรือ “glutus” หมายถึงติดแน่นหรือการ ตามลักษณะของน้ำยาง

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsLinkno=4985&words>

ภาพประกอบ : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsLinkno=4985&words>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

นีเลง

Gomphandra quadrifida (Blume) Sleumer

TEMONURACEAE

ไม้พุ่ม ใบเดี่ยว เรียงลับ รูป披หรือรูปไข่ ปลายเรียวแหลม เส้นใบแบบขนนก เรียบเกลี้ยง ดอกแยกเพศ เป็นรูปไข่กว้าง รังไข่และผลมี 1 ช่อง พบน้ำพื้นที่ราบต่ำไปจนถึงป่าดิบเขาระดับต่ำ ประมาณ 1,200 เมตร

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

Hancea stipularis (Airy Shaw) S.E.C.Sierra, Kulju & Welzen

EUPHORBIACEAE

ไม่มีพุ่มหรือไม้ต้นเล็ก สูงถึง 17(27) เมตร ใน ออกต่องข้าม คู่ต่องข้ามกันใบหนึ่งจะเล็กลงคล้ายทูใบ ใบใหญ่กว่า กว้าง 2-8 เซนติเมตร ยาว 7-20 เซนติเมตร รูปเป็นรูปไข่กลับ ปลายเรียวแหลมโคนที่เบี้ยยวหรือ กิ่งรูปหัวใจ ขอบเรียบ หรือจักซี่พื้น มีต่อมที่ปลายซี่เบี้ยงปลายใบ ในแก่เกลี้ยงด้านบน มีขนยาวบนเส้นใบด้านล่าง มีเกล็ดสีออกขาวด้านล่าง เส้นใบ 1 เส้นจากโคนใบ ไม่มีต่อม เส้นใบข้างมีต่อมขนาดเล็กกว่าเส้นใบด้านล่าง ก้านใบ ยาว 0.4-1.6 เซนติเมตร ทูใบรูปไข่แคบหรือขอบขนานแคบ ยาว 7-13 มิลลิเมตร ใบที่เล็กกว่า กว้างประมาณ 0.2 เซนติเมตร ยาวประมาณ 0.4-1 เซนติเมตร รูปไข่แคบถึงขอบขนาน ขอบกึ่งเป็นคลื่น ดอก เป็นช่อเดี่ยวไม่แตก แข็งตามซอกใบที่เล็กกว่าหรือที่ปลายกิ่ง ดอกเพศผู้ยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร สีเหลืองแกรมเขียว ช่อยาวประมาณ 5 เซนติเมตร ดอกเดี่ยว ใบประดับ กว้างประมาณ 0.5 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร ก้านดอกยาว 1-2 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงกว้างประมาณ 2 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร เกสรเพศผู้ยาวประมาณ 55 อัน ยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร ดอกเพศเมียยาวประมาณ 7 มิลลิเมตร สีเขียวหรือขาว ช่อยาวประมาณ 8 เซนติเมตร มีดอกเดี่ยว ใบประดับกว้าง 1 มิลลิเมตร ยาว 1.5-4 มิลลิเมตร ก้านดอกยาว 3-4.5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 3-6 กลีบ รูปไข่ถึงขอบขนานแคบ ยาว 4-7 มิลลิเมตร รังไข่มีขนแบบขนแกะ หนามล้าน ก้านเกสรเพศเมียยาว 1-2.5 มิลลิเมตร ยอดเกสรเพศเมียยาว 6-11 มิลลิเมตร ผล กว้าง 0.5-1 เซนติเมตร ยาว 1-1.5 เซนติเมตร สีออกเขียว มีขนแบบขนแกะ มี 3 พุ มีหนาม ยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร เมล็ดยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร กลม พบทตามชาวยาป่าติดบ่ำรุ่ง สูงถึง 1,100 เซนติเมตร จังหวัดระนอง สาธารณรัฐไทย ปัตตานี

ข้อมูลมาต่อง ปัจจุบัน การศกษาพิเศษ พิเศษ สังคม สิทธิมนุษย์ ก่อตั้งสถานศึกษา ขยายผล ไม่เป้ากำไรได้ - พิมพ์ครั้งที่ 1. - กรุงเทพฯ : โครงการจัดตั้งพิมพ์คาม่า. 2559. 792 หน้า
ภาษาไทย : ศูนย์เรียนและพัฒนาวัสดุการสอนภาษาไทยชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นเล็ก สูงไม่เกิน 30 เมตร เมื่อวัยจะมีพุพอนเปลือก สีน้ำตาลแดงถึงน้ำตาลเข้ม เรียบหรือลอกเปลือกในสีแดง มีกลิ่นคล้ายกลิ่นบอนด์แรง (เจยาไนต์) แตกเป็นร่องละเอียด ใน กว้าง 3-7.5 เซนติเมตร ยาว 8-20 เซนติเมตร รูปไข่ถึงรูปปีกแกรมขอบบน หรือบนน้อยรูปใบหอก ปลายเรียวแหลม โคนกลมถึงค่อนข้างแหลม ขอบเรียบ ยอดอ่อนมีคล้ายเกล็ดเล็กๆ ที่โคนใบแก่เนื้อคล้ายกระดาษถึงหนังบาง เกลี้ยงทั้งสองด้าน มีจุดเล็กสีดำด้านล่าง เส้นใบเล็ก 8-12 เส้น เส้นใบอย่าง ก้านใบยาว 0.5-1.2 เซนติเมตร มีต่อมเล็ก 2 ต่อม ใกล้ปลายก้าน หรือตามขอบใบใกล้โคน หูใบกว้างได้ถึง 1.5 มิลลิเมตร ยาว 5 มิลลิเมตร รูปสามเหลี่ยมแคบ มีสันเชื่อมกันเป็นคู่ ร่วงเร็ว ดอก สีขาว ออกเป็นช่อเดียว ไม่แตกแขนง ยาว 2-6 เซนติเมตร (ถึง 10 เซนติเมตร ในผล) ส่วนมากออกได้ร้อยแพลใบ มีขนละเอียดสีน้ำตาลอมส้มหรือออกขาว (บนก้านใบและกลีบเลี้ยงด้วย) ก้านช่อดอกลั้น ก้านดอก 2-6 มิลลิเมตร หลอดกลีบเลี้ยงยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร กลีบดอก 5(6) กลีบ กว้าง 1-2 มิลลิเมตร ยาว 0.5-1 มิลลิเมตร ไม่ซัด รูปสามเหลี่ยม กลีบดอก 5(6) กลีบ ยาว กว่ากลีบเลี้ยงมาก รูปกลม ปลายกลม เกสรเพศผู้[♂] 25-50 อัน ยาว 4-7 มิลลิเมตร รังไข่เกลี้ยง ก้านเกสรเพศเมียยาวได้ถึง 5 มิลลิเมตร ผล กว้าง 0.7-1.2 เซนติเมตร ยาว 1.5-2.3 เซนติเมตร คล้ายลูกกระสุนปลายแหลม โคนกลม สีเขียวอ่อน สุกสีแดง มีกลิ่น夷ยาไนต์แรงเมื่อตัดผล พบริบบิบที่ต้าไกลั่ะเล夷ยาไนต์แรงเมื่อตัดผล พบริบบิบที่ต้าไกลั่ะเล

ข้อมูลอ้างอิง : การ์เดนเซอร์, ไทยอน นิปปากาชาด เล่ม 3 (Mo-Z).กรุงเทพฯ : อุบลราชรัตน์แอนด์พับลิชิชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพถ่าย : http://www.phytoimages.slu.edu/users/pelserpb/9_28_14/28sep14/DSC_2319.jpg

ภาพใน : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้พุ่มหรือไม้ต้นเล็ก สูงไม่เกิน 15 เมตร อาจมีพูพอนล้าน เป็นลักษณะเดียวกัน เรียบหรือแตกเป็นร่อง ละเอียด ใน กว้าง 1.5-6 เซนติเมตร ยาว 4-14 เซนติเมตร รูปรีถึงขอบขนาน หรือรูปไข่แคบ ปลายเรียวแหลม โคมกลมหรือแหลมขอบเรียบ ยอดอ่อนมีขนละเอียด ในแก่นเนื้อค่อนข้างบาง มีขนกระจาดถึงเกลี้ยงทั้งสองด้าน มักมีต่อมแบบ 2 ต่อมที่โคนหรือเหนือโคนเล็กน้อย เส้นใบ 5-8 เซนติเมตร ก้านใบยาว 0.5-1.5 เซนติเมตร หู่ใบกว้าง 0.2-1.8 มิลลิเมตร ยาว 1.5-8 มิลลิเมตร รูปแฉกแคบแยกกัน ร่วงเร็ว ดอก ออกเป็นช่อไม่แตกแขนง ยาว 0.5-2.5 เซนติเมตร ก้านช่อยาว น้อยกว่า 1 เซนติเมตร (บางที่ลดรูปเป็นกลุ่มคล้ายช่อกระฉุก กลุ่มละ 3-5 ดอก มีก้านช่อยาว 1-5 มิลลิเมตร) ออกเดี่ยว ที่ จำกัดใบหรือใต้รอยแพลใบ มีขนสีน้ำตาลอ่อนสัมกระจาดถึงแน่น (บนก้านใบและกลีบเลี้ยงด้วย) ก้านดอกยาวได้ถึง 2 มิลลิเมตร หลอดกลีบเลี้ยงยาว 1.5-3 มิลลิเมตร สีครีมสีฟ้าอ่อน สีเหลืองสดและเกลี้ยงหรือมีขนที่โคนเฉพาะด้านใน กลีบเลี้ยง/กลีบดอก 7-10 กลีบ ยาว 0.5-2 มิลลิเมตร ทุกกลีบคล้ายกันหมวด เกสรเพศผู้มี 20-30 อัน ยาว 4-7 มิลลิเมตร รังกลมถึงรูปไข่ขาว (อย่างน้อยกว้างเท่ากับยาว) ปลายแหลมหรือเป็นจงอย สุกสีอ่อนขาวถึงม่วงแดง แล้วเป็นสีดำ เกลี้ยง มีเนื้อบาง เมล็ดเกลี้ยง พุ่นใบ ที่โคนของป่าเดิมและป่ารุ่น ส่วนมากสูงน้อยกว่า 600 เมตร จังหวัดพังงา ตรัง พังงา สงขลา

ข้อมูลอ้างอิง : การคณ์อร์, ไนมอน นีปังกาเกิด เอ็ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพ : มนิhinทร์พัฒนาดัมเมอนค์พัลลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : ภาพใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพผล : http://phytoimages.siu.edu/images/pelserp/t/Rosaceae_Prunus_grisea_114840.html

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

เน่าในใบใหญ่

Ilex macrophylla Wall. ex Hook. f.

AQUIFOLIACEAE

ไม้ต้น เล็กถึงกลาง สูง 5-18 เมตร เป็นลักษณะเป็นรากอากาศ ใบเป็นใบใหญ่รูปรีแกมขอบขนาน กว้าง 4.5-7 เซนติเมตร ยาว 9-17 เซนติเมตร ปลายทู่หรือเรียวแหลม โคนแคบถึงทู่หรือกลม ขอบเรียบ ในแกคล้ายหนังบางหรือคล้ายกระดาษหนัง มันด้านบน เกลี้ยงไม่มีเม็ด สีเขียว 7-12 เส้นใน 1-12 เส้น เส้นเล็กห่างกัน เทียนขั้ดด้านล่าง ก้านใบยาว 0.8-1.2 เซนติเมตร กิ่งสีขาวอมเทาอ่อนถึงสีน้ำตาลอ่อน มีขนละเอียดหรือเกลี้ยง ดอกออกเพศผู้ขนาด 0.4 เซนติเมตร เป็นช่อแท่ง กิ่งกว้าง ยาวถึง 10 เซนติเมตร ตามซอกใบหรือกิ่งอ่อน ไม่มีใบเกลี้ยงหรือมีขันสันนุ่ม ดอกออกแน่นเป็นก้อนที่ปลายกิ่งย่อยที่แพร่ออก ยาว 1-2 เซนติเมตร ก้านดอกยาว 2 มิลลิเมตร พุกเล็บเลี้ยง 4-6 พุก กลีบดอก 4-6 กลีบ รูปขอบขนานกว้าง ปลายทู่ โคนเชื่อมกัน เกสรเพศผู้ยาวกว่ากลีบดอก ดอกเพศเมียไม่พบ ผล ผลกลมหรือรูปไข่ ยาว 0.5 เซนติเมตร ก้านผลเรียวยาว 5-7 มิลลิเมตร ยอดเกสรเพศเมียไม่มีก้านสุกสีแดงสด แก่เกลี้ยง มัน มี 6-8 เมล็ด แข็งแน่นี 3 สันคม พับที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และภาค西南部มาเลเซีย

ข้อมูลต่อไปนี้ : ไม้มอน การ์เตนอร์ พินดา สิงห์สุนทร ก่อกรกานดา ชาญฤทธิ์, ไม้บัวภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพัฒนาพืชป่าไม้. 2559. 792 หน้า.
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ อันดามันสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นเล็ก สูงถึง 7 เมตร เป็นป่า ลักษณะล้มเทา เมื่ออ่อนเรียบ แล้วเริ่มแตกคละເອີດและเป็นแผ่น เป็นป่าในสีขาว ใน รูปขอบนาน พบน้อย รูปใบหอก กว้าง 2-4 เซนติเมตร ยาว 5-10 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนทู่ฉีງรูปกลีบ กิ่งอ่อนมีขนละเอียดสีน้ำตาลอ่อนล้ม ในแก่คัลัยกระดาษแข็ง ด้านบนสีเขียวสด เกลี้ยงด้านล่าง สีเขียวอ่อนเทา โดยเฉพาะบนเส้นกลางใบ เส้นใบ 8-10 คู่ โค้ง แตกแขนงและเชื่อมกันห่างจากขอบใบ เทียนไม้ชัด ด้านบน นูนด้านล่าง เส้นใบยื่อยเห็นไม้ชัด ก้านใบยาวประมาณ 0.3 เซนติเมตร ดอก เพศผู้ออกเดี่ยวหรือเป็นกระเจุกมี 2-3 ดอก ก้านดอกสั้นมาก กลีบเลี้ยงยาว 2-4 เซนติเมตร รูประฆังกว้าง ปลายจักลึกเป็นแฉก 4 แฉก ด้านนอกมีขนสีน้ำตาลอ่อน ด้านในเกลี้ยง กลีบดอกยาว 5-10 มิลลิเมตร สีครีม โคนเป็นหลอดหรือรูปคนโภ ปลายจักลึกสองในสามของกลีบ เป็นแฉก 4 แฉก (ส่วนล่างของแฉกมักแนบกันแน่น) ค่อนข้างเกลี้ยง เกสรเพศผู้ 14-18 อัน ก้านชูอับเรณูมีขน รังไข่เป็นหมัน มีขนยาวนุ่ม ดอกเพศเมียออกเดียวตามซอกใบ ก้านดอกยาว 1-2 มิลลิเมตร มีขน กลีบเลี้ยงเหมือนในดอกเพศผู้ กลีบดอกเหมือนในดอกเพศผู้ แต่ปลายจักลึกครึ่งหนึ่งของกลีบ มีขน เกสรเพศผู้เป็นหมัน 8-9 อัน มีขนยาวนุ่ม รังไข่มีก้านเกสรเพศเมีย 2 อัน มีขนแน่น ผล กว้างประมาณ 1 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1.3 เซนติเมตร ก้านผลใหญ่กว่าน้อยกว่า 0.5 เซนติเมตร ร่องค่อนข้างกลมปลายลับ โคนทู่ สีเขียว เมื่ออ่อนมีขนสั้นสีน้ำตาล เมื่อสุกสีเขียวอมเหลืองทองถึงเหลืองขุ่นและผิวแห้ง กลีบเลี้ยงจักเกือบถูกโคนเป็นแฉกการออก 4 แฉก กว้างยาว ประมาณ 6 มิลลิเมตร ขอบค่อนข้างเป็นคลื่น แต่ไม่โค้งกลับ หรือพับเจ็บ เส้นกลีบเห็นไม้ชัด ด้านนอกมีขนแน่น ด้านในขันเกลี้ยง พบรากดินที่ต่ำใกล้น้ำ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำ นครศรีธรรมราช ลพบุรี สงขลา

ข้อมูลอ้างอิง : การคุณอร, ไรมอน พินดา สิตะอุทัยร กองงานค่า ขยายตูก ฝึกป่าภาคใต้ เมือง - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพัฒนาฯ, 2558. 768 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

บ่องขawan

Syzygium diospyrifolium (wall. ex duthie) s. n. mitra

MYRTACEAE

ไม้ต้น เลื้อก สูง 7-20 เมตร เปลือก สีเทาอ่อนถึงเข้ม มักลอกออกเป็นแผ่นบาง ใน กว้าง 4-8 เซนติเมตร ยาว 18-26 เซนติเมตร ออกเป็นวงรอบข้อ 3-4 ใน พับน้อยออกตรงข้าม ขนาดและรูปร่างหลายแบบ ส่วนมากรูปรีแคบถึงรูป ใบหอก แกมขอบนาน ปลายแหลมหรือเรียวแหลม โคนทู่ถึงกลมหรือรูปหัวใจ สีเขียวเข้มด้านบน ด้านล่าง สีเขียวอ่อนหรือเขียวอมเทา เส้นใบสีเข้มกว่า เส้นกลางใบเป็นร่องด้านบน เส้นใบ 9-15 คู่ ห่างกัน เป็นร่องด้านบน ละเอี้ยดแต่เห็นชัดด้านล่าง เส้นขอบใบ 2 เส้น เส้นในห่างจากขอบใบ 5-10 มิลลิเมตร เส้นนอกใกล้ ขอบใบจะกว่า เส้นใบอย่างทั้งสองด้าน หรือนูนเล็กน้อยด้านล่าง ก้านใบยาว 2-5 มิลลิเมตร สั้นและอ่อนล้า กิ่งสีเทาอกรากถึงน้ำตาลอ่อน เรียบหรือค่อนข้างแบบ แต่ไม่เป็นมุ่ม 4 มุ่ม ดอก ใหญ่สีขาว อาจมีแต้มสีอักษะเหลืองอ่อน ออกเป็นช่อกระฉูกแตกกาง Jamie ลักษณะ 4-7 ดอก ที่ปลายกิ่งหรือจ่ำในใบๆ ก้านช่อ ดอกยาว ประมาณ 0.5 เซนติเมตร ก้านดอกยาว 0.5-2 เซนติเมตร เลี้กเรียว ถ่ายฐานดอกสูง 1.4-2 มิลลิเมตร รูประฆังกว้าง สอบที่โคน เป็นก้านถ่ายล้ำ ยาวประมาณ 0.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 4 กลีบ ยาว 0.5-1 เซนติเมตร กลีบคู่ในใหญ่กว่าคู่นอก กลีบดอก 4 กลีบ ขนาด 1-1.2 เซนติเมตร กลม มีจุดต่อมแన่น เกสรเพศผู้ยาว 2-4 เซนติเมตร เลี้กเรียว ก้านเกสรเพศเมีย ยาว ประมาณ 4 เซนติเมตร เลี้กเรียว ผล ขนาดประมาณ 4.5 เซนติเมตร ทรงกลม ปลายบุ่มเล็ก มีกลีบเลี้ยงติดทน สีเหลืองอกราดเขียวอ่อน มี 2 เมล็ด พบทว่าใบเป็นปีกดิบที่ต่ำหรือป่าໄ愔 ใกล้น้ำ

ข้อมูลอ้างอิง : การ์เดอร์, ไชমอน น้ำป่ากาดี เกม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อิมแพ็คพรินต์แอนด์เพบลิชิช, จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : https://www.researchgate.net/figure/Inflorescence-of-Syzygium-diospyrifolium-Wall-ex-Duthie-SNMitra-Photo-by-Pranom_fig35_288931537

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ตัน ไม่ผลัดใบหรือผลัดใบช่วงสั้น สูงได้ถึง 24 เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มแน่น ลำต้นมักคดง เปลือกสีครีมถึงน้ำตาลอมส้มอ่อน เรียบถึงลอกเป็นแผ่นหรือแตกเป็นร่อง ใน ยาว 20-45 เซนติเมตร มี 3 ใบ หรือใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ ในย่อย 1-3(5) คู่ กว้าง 3-8 เซนติเมตร ยาว 7-22 เซนติเมตร รูปไข่ถึงขอบขนาน แกมเรียบใบหอกกว้าง ปลายแหลมลันหรือเรียวแหลม โคนทุ่งกลมหรือแคบ มักเบี้ยวเล็กน้อย ขอบจักดึงเกือบเรียบ ในอ่อนสีแดงออกน้ำตาล ใบแก่สีเขียวเป็นมันด้านบน เกลี้ยงทั้งสองด้าน เส้นใบ 6-11 คู่ เป็นมุมแหลมโถง เป็นวงไม่ชัดใกล้ข้อใบ เส้นใบอย่างทามุกเกือบตั้งฉากกับเส้นกลางใบ คล้ายขันบันได เล็กเรียว นูนเล็กน้อยทั้งสองด้าน ก้านใบข้างยาว 0.3-1.5 เซนติเมตร ก้านใบปลายยาวประมาณ 2.5 เซนติเมตร ก้านช่อใบยาว 5-11 เซนติเมตร ดอกขนาด 0.7-1 มิลลิเมตร ออกเป็นช่อโปร่งแตกแขนง ยาวได้ถึง 25 เซนติเมตร ที่ปลายกิ่งและร่องใบบนๆ มักมีกิ่งพิเศษอีก 2 กิ่งที่โคน เรียบหรือมีตุ่มเล็กๆ ใกล้ข้อ กลีบเลี้ยง ขนาด 3-5 มิลลิเมตร ไม่เท่ากัน สีเขียวอมเหลืองถึงส้มอมชมพู ตรงกลางมีขีดสีแดงเข้ม รูปไข่ โค้งนูน คล้ายหนัง กลีบดอกกว้างประมาณ 2 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 4 มิลลิเมตร สีครีม ถึงส้มอมชมพูอ่อน รูปขอบขนานแกมรี เนื้อคล้ายกระดาษ เกสรเพศผู้ ยาว 3-4 มิลลิเมตร อับเรณูๆ ขนาด ประมาณ 1 มิลลิเมตร ฐานฐานดอกสีเหลืองถึงส้มอ่อน รังไข่มี 3 ช่อง สีครีมถึงชมพู ผล ขนาด 1.5-2.5(4) เซนติเมตร ทรงไข่กลับ ถึงกลมเบี้ยว หรือค่อนข้างจัก 3 พู เป็นบ่าเด็น 3 บ่า ปลายมีก้านเกสรเพศเมียติดอยู่มักเป็นร่องละเอียด 3 ร่อง หรือเส้นแยก เปลือกหนา 2-6 มิลลิเมตร มี 1-7 เม็ด ขนาด 2-9 มิลลิเมตร พぶในป่าดิบดำหรือป่าใหม่ สูงได้ถึง 300 เมตร บางที่ขึ้นบนทินปูน

ข้อมูลอ้างอิง : การ์เดนเซอร์, ไลนอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z). กรุงเทพฯ : อนุชนกพิพิธภัณฑ์พักผ่อนท้าวสัตตเวช, จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพใบ : [ภาพใบ](https://www.flickr.com/photos/adaduitokla/13910409599/in/photostream/)

ภาพผล : [ภาพผล](http://www.phytoimages.siu.edu/imgs/pelserpb/r/Staphyleaceae_Turpinia_sphaerocarpa_97120.html)

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ ผลัดใบ เรื่องยอดใหญ่แผ่กว้าง ลำต้นตรง เมื่ออ่อนมีหนาม เปลือก สีเทาอ่อน เรียบหรือแตกเป็นเกล็ด มีน้ำยางสีเหลืองอ่อนถึงสีกรมและมีเส้น้ำตาลломดำแทรกใน ออกดอกใกล้ปลายกิ่ง ในยี่อย 7-12 คู่ รูปขอบนานแגםใบหอก กว้าง 3-6 เซนติเมตร ยาว 8-20 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลม โคนทุ่หรือ รูปหัวใจ ขอบเรียบ เกลี้ยง เส้นใบ 15-26 คู่ โลงใกล้ข้อใบ ชัดทั้งสองด้าน ก้านใบอยู่เล็กๆ ยาว 0.7-1 เซนติเมตร ไม่มีทูใบ กิ่งก้านใหญ่ เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5-2 เซนติเมตร เมื่ออ่อนมีหนาม ดอก ดอกเพศผู้ขนาดประมาณ 0.8 มิลลิเมตร สีเข้มพูอ่อน ออกเป็นช่อ มีหลายดอก ยาว 20-45 เซนติเมตร ที่ขอกใบ ดอกย่อยไม่มีก้าน กลีบเลี้ยงยาว 3-4 มิลลิเมตร โคนเชื่อมกันเป็นท่อปลายจักเป็นพุยยาว 1 มิลลิเมตร ด้านนอกเกลี้ยง กลีบดอกปลายหนา ด้าน นอกเกลี้ยง เกสรเพศผู้ 6 อัน ยาวประมาณ 7 มิลลิเมตร เชื่อมกันที่โคนขึ้นมาถึงครึ่ง ไม่มีเกสรเพศเมียเป็นหมัน ดอกเพศเมียมีพับ ผล กว้าง ประมาณ 1 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร ออกเป็นช่อไปร่องยาว 20-30 เซนติเมตร รูปไข่ ค่อนข้างเป็นสามเหลี่ยม เมื่อตัดขวาง ผนังผลขันในแข็งคล้ายหินเรียบ ภายในมี 1(2) เม็ด พับกระจายในป่าดิบเดิมหรือป่ารุนแรง 500 เมตร มักพบบนเขาที่ปูนหรือที่ถูกเผาถาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สตูล สงขลา นราธิวาส

ข้อมูล : ภาควิชเคมี, ไบโอน พันดา ลักษณสาคร ท่องการค้า ขยายตู้ นิปปังค์ตัวที่ 1-กรุงเทพฯ โครงการจัดทำพิกัดป่าฯ 2558, 768 หน้า: ภาพประกอบ
ภาษาไทย : <http://www.npic-surat.com/web/index.php/2013-07-23-06-43-31/2015-01-05-05-32-27/burseraceae-/97-burseraceae?showall=&start=1>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

